

ANDRÁS + KERESZT

a Tihanyi Római Katolikus Egyházközség Lapja

VIII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

2011. VIRÁGVASÁRNAP

**„Nem hangulat,
nem álmódás,
szeretni: mint a meghalás, kemény.
Önátadás,
szent áldozat,
hogy csak Te élj és már ne éljek én.
(Szent-Gály Kata)**

Pár héttel ezelőtt érdekes előadást hallottam. Egy mozgásfejlesztéssel foglalkozó szakember a Tv és a számítógép ártalmairól beszélt. Állításait hivatalos felmérések eredményeivel is alátámasztotta. Talán mindannyian érez-

zük és tudjuk, hogy sokat ülni a képernyő előtt több szempontból sem egészséges. Meglepő azonban hogy nem csak a gyerekekre, hanem ránk, felnőttekre is milyen káros hatással van. Nézzünk néhány szempontot, és egy-két lehetséges megoldást.

>> folyt. a 2. oldalon >>

2011. március 14-én Magyarország köztársasági elnöke

DR KORZENSZKY RICHÁRD
atyának, a Tihanyi Bencés Apátság vezetőjének tudományos és közéleti munkássága, értelmiségnevelő tevékenysége, életútja elismerésé-
ként a
MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI
ÉRDEMLEND középkereszt
polgári tagozata kitüntetés

adományozta.

Minden létrehozott érték, sok tízezres értéktelenség ellen vív győzedelmes csatát, és a szelíd szó, a kritikai szemlélet, az alázat a munkában, a kérlelhetetlenség a minőségben csak látszólag folytat egyenlőtlen küzdelmet az igénytelenséggel, a viszonylagossággal, a kevesebbkel való beéréssel - mondta Schmitt Pál, államfő hétfőn a március 15-i ünnepség alkalmából a Parlamentben, a kitüntetés átadásán.

Gratulálunk Richárd atyának!

A szakállas pap

Mindig felélénkíti híveink kíváncsiságát, ha eddig ismeretlen atya végzi a vasárnapi szentmisét, vagy költözik az apátságba. Most sem volt ez másképp, amikor Adalbert atya először mutatkozott be szentmiséjén a tihanyi híveknek. –„Te! Ki ez a szakállas pap?! Nagyon szépen beszélt vasárnap reggel!” - érdeklődtek léptenyomon a templomba járók.

>> folytatás a 3. oldalon >>

A kő el volt hengerítve

Egyszeri és megismételhetetlen életünkben szembe kell néznünk a halállal. Ami nélkül nincsen élet. Legnagyobb gondjaival minden ember a végsőig magára marad, s megérthetjük Jézusnak a kereszten kimondott, mélyen emberi szavait: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?”

Mert elhagyja az embert annyi minden. Hiába gyűjtöttem kincset és tudományt, a tudomány elenyészik, a nyelvek elhallgatnak. A barátok elszélednek, a hozzátartozók elhalnak, fizikai erő és hajdanvolt tekintély sem ér semmit, amikor az embernek szembe kell néznie a végső kérdéssel: egyáltalán lesz-e tovább?

Követ hengerítettek a sírra, amelybe Jézus testét helyezték. Húsvét vasárnap, kora reggel, amikor még sötét volt... a sötétben indul el Mária Magdolna, aki tudta siratni saját bűneit.

Ki hengeríti el a követ? Mindannyian ezt kérdezzük, amikor még sötét van. Mert sötétség borul az egész világra. Ránk is. Népek, nemzetek, kultúrák, világ-részek tapasztalhatják meg az elkésérítő sötétséget, közösségek, személyek sorsának kilátástalanságát, egyéni és közös tragédiákat, a kiúttalanságot, a reménytelenséget, a félelmet a megsemmisüléstől. A haláltól. Amikor pedig mindannyian élni szeretnénk. Mert az életre születtünk.

A hét első napján, kora hajnalban, amikor még sötét volt... - a kő el volt hengerítve. Az emberi reménytelenségen úrrá lesz a Hajnal fényessége. A sír üres. „Miért keresitek az élőt a holtak között? Nincs itt. Föltámadt!”

Fölfoghatatlan ez a tapasztalás. És mégis elmondható. Hírül vitték az egész világra. Ezért a hírért életüket adták az apostolok. Hirdették az új halálát, és hittel vallották föltámadását.

Ránk nehezedik a kő. A mi halálra szánt sorsunkat nyomja. Valóságos. Mi nem vagyunk képesek, hogy elhengerítsük. Valóságosak vívódásaink, gyötrődéseink, félelmeink, aggodalmaink. Szeretnénk hinni. Szeretnénk remélni. Minden kudarc, pusztulás és pusztítás ellenére szeretnénk élni.

A kő - el volt hengerítve! A sír üres volt. A történet a Golgota sötétségével nem ért véget. Jézus él. Valóságos ez az örömhír. Nekünk szól ez az üzenet, mai, szorongó, félelmekkel teli embereknek. Húsvéti üzenet ez, kétezer éves, soha el nem avuló.

Ez a hit titka. Amire érdemes rátenni az egész életet.

Korzenszky Richárd OSB

A család éve

Az óvodában és az iskolában is sokat beszélgetünk a nagyböjtről.

Felajánlásokat is vállaltunk. Változatos képanyagot gyűjtöttem össze, ezeket kézbe vehették és többet bera-gasztottunk a füzetbe. Átszellemülten végeztük az imádságokat, készülünk a keresztút végigjárására is.

Egy első osztályos kislány, aki boldog, vallását gyakorló családban él, látva a Szűzanya fájdalmas arcát és a keresztén függő Jézust, ezt kérdezte: Miért nincs most itt Szent József?

A kérdés megindító és logikus, hisz pár hónapja még a Szent Család volt az események főszereplője.

(Bennem még nem vetődött fel ez a kérdés.)

Annyit mondtam hirtelen: - Nem olvastam erről a Szentírásban, de utánanézek. Meg is tettem, József már nem élt akkor. *Boksay Györgyné*

Nem hangulat, nem álmódás ...

>> Folytatás az 1. oldalról >>

Egy angol felmérés szerint 1 óra tévzés 90%-kal csökkenti a figyelemkoncentráció készség kialakulását. A képernyő ingerhatásai olyan gyorsak, hogy a gyerek nem tud kiszállni belőle. A gyors képek és hanghatások megrekeszti a szimbólumokban való gondolkodás készségét, gátolja a kommunikációs készségek kialakulását. Az erős ingerhatások miatt a gyerek ingerküszöbe alacsonyabb lesz. *Már csak villogó, vibráló képek segítségével tud információkat felvenni és értelmezni.* Gyengül az a készsége, hogy hallás után feladatot megértsen és végrehajtsa. Egyre kevésbé érti a szóban elhangzó feladatokat, és ezért azokat végrehajtani sem tudja. A sokat Tv előtt ülő

gyerekek jóval rosszabbak az iskolai készségek terén. Szociálisan sérülnek, mert elmagányosodnak, nem tanulnak meg visszajelezni, érzéseket közölni és észrevenni. A kevés *testmozgás* miatt homloklebenyük nem jut elég vérhez, nem termelődnek új idegsejtek. (A véráramlás serkenti a memóriát is!)

A vizsgálatban nem csak gyerekeket, hanem felnőtteket is vizsgáltak. Meglepő eredményre jutottak: a felnőttek, és a nyugdíjasok körében ezek az értékek még riasztóbbak voltak. *A sok virtuális képet néző felnőtt betegesebb (Alzheimer-kór, szenilitás) és koncentráció képességeikben leromlottabb állapotban volt.* Egy másik vizsgálat szerint azok a gyerekek függtek jobban a virtuális valóságtól, akiknek szülei, nagyszülei is sok Tv-t és számítógépet néznek. Ezt egyszerűen azzal magyarázzák, hogy a gyerek nem lát más viselkedési formát, vagyis hogy

mit lehet Tv nézés, vagy számítógépezés helyett tenni. Talán itt jutunk el a nagyböjt témaköréhez. Nyilván nem nehéz azt mondani a gyerekeinknek: „Ne nézzetek annyi Tv-t, ne üljete az számítógép előtt!” De vajon mutatunk nekik más elfoglaltsági lehetőséget? Vesszük-e a fáradságot (mert mindenképp fárasztóbb, mint „letottyanni” munka utána a Tv elé), hogy velük együtt valami mást, izgalmasabbat, valami közöset tegyünk. Nagyböjtben elhatározhatjuk, hogy mi magunk kevesebbet ülünk a képernyő elé (vajon kibírjuk-e egy hétig?) de még nehezebb elhatározás hogy e helyett értelmesen, tartalmasan töltöm el az időmet a családom, a gyerekeim körében.

Amikor kikapcsoljuk a Tv-t, a számítógépet *hirtelen ránk tör a semmi, az üresség*: akkor most mit csináljak? Azt hiszem az a legnagyobb veszély, hogy nem alakulnak ki a hobbijaink, a közös szórakozásaink, esetleg imádságaink, beszélgetéseink. Ehelyett kézenfekvőbb, és egyszerűbb bekapcsolni a tévét.

Gyerekkorom hittantanára mesélte, hogy nagyböjtben befördította a fal felé a Tv-t! Emlékeztetni akarta magát, és a hozzá érkezőket, hogy nagyböjtben inkább befelé fordul, és belső képeivel, történeteivel szeretne legalább annyi időt tölteni, mint egy-egy nap a Tv nézésével.

Teréz anya azt mondta, az ő legjobb Tv-je az Oltáriszentség. Nézi, és kikapcsolódik, megnyugszik, és megért sok mindent a világról! Szeretnék én is inkább ilyen „híreket” szerezni a világról, a világomról! Cs.T.Hanna

A teológus válaszol

Idén új rovatot indítunk lapunkban, „A teológus válaszol” címmel. A rovat vezetője és válaszadója Maurus atya lesz. Várjuk kedves olvasóink hitünkkel, a teológiával kapcsolatos kérdéseit, amelyeket leadhatnak személyesen az Apátság portáján, vagy szentmisék után a sekrestyében. Kérdéseiket várjuk még az andraskereszt.tihany@gmail.com címen.

Húsvét előtt mindjárt egy aktuális kérdés:

Hogyan kell azt értelmeznünk, hogy testestül-lelkestül feltámadunk? Mindenki a saját testében? Aki öregén halt meg az "öregebb" testtel, aki fiatalon az fiatal testben? Milyen lesz ez a feltámadt test?"

A Szentírás szerint testben élő szellemek-lelkek vagyunk. Az „ember” feltámadásáról csak úgy beszélhetünk, ha az egész testi-lelki valóságunkat érinti. A halálban testünk megsemmisül, feloszlik az anyagi valóságban. Nem az eltemetett testünk feltámadásáról beszélünk. Testi életünket földi létünkben is lelki-szellemi valóságunk irányítja, rendezi. Testünk anyaga bizonyos idő alatt kicserélődik, mi mégis megmaradunk ugyanannak a személyes létezőnek. A feltámadás azt jelenti, hogy Istentől, teremtő Atyánktól megkapjuk a feltámadás világának megfelelő, azzal arányos anyagot, amit aztán lelkünk a maga személyiségéhez formál, alakít. Így lesz az „saját” testünk. Hogy milyen is lesz a feltámadott test, arról igazában nincs fogalmunk, tapasztalatunk is csak annyi, amit az apostolok a nekik megjelenő feltámadott Jézus révén láttak. Ennek alapján ír néhány sort Pál apostol a feltámadott testről a Korintusba küldött első levelében: 1Kor 15,35-49. A „szellemi” szón nem valami kísértetet kell érteni, hanem azt, hogy feltámadott testünk azért lesz oly egyszerű, mert a Szentlélek hatja át. Egész valónk átmegegy a feltámadott Krisztus valóságába.

Nyiredy Maurus OSB

A szakállas pap

>> folytatás az 1. oldalról >>

Úgy gondolom, legjobb, ha őt magát kérdezzük meg, mondja el, honnan, hogyan került ide a Tihanyi Bencés Apátságba.

Hol születél, hová jártál iskolába, Adalbert atya?

Királyhelmeceen születtem 1971-ben. Ez a kis város Felvidéken van, annak a legdélekeletibb csücskében, mely részt Felső-Bodroghköznek is neveznek. Erről a vidékről származik II. Rákóczi Ferenc, itt temették el Dobó Istvánt, Eger várkapitányát, és falumban – Nagytárkányban nevelkedett Balassi Bálint fia, János. A falu maga szín magyar, de felmenőim között van magyaron kívül kárpáti német, felvidéki szlovák és lengyel. Szüleim otthon élnek, akiket évente 2-3 alkalommal meglátogatok. Két húgom van, akik családosak. A Tisza pedig, mely mellett felnőttem, nyáron és télen gyerekkorom meghatározó része volt. A királyhelmecei gimnáziumban érettségiztem, ahonnan teológiai tanulmányokra Szepesváraljára és Egerbe mentem.

Mikor érezted a hívást a szerzetesi, papi szolgálat felé?

16-17 éves voltam, amikor komolyan elgondolkodtam azon, hogy belső hangon keresztül mire hív az Isten. Elsősorban a szerzetesi élet volt az, amit hivatásomként ismertem fel, ehhez társult a papi szolgálatra való készség. Mindkét hivatás megalapozása, az arra való felkészülés Pannonhalmán vette kezdetét 1992. nov. 10-én, beöltözésemtől, amikor is az addig használt Gábor/Gabriel keresztnévemet a választott, illetve kapott Adalbert váltotta fel.

Hol kezdted a papi szolgálatot?

1999 nyarán szenteltek pappá Pannonhalmán. Szeptember elejétől már Bakonybélben voltam, egy újonnan induló szerzetesi közösség tagjaként. Domonkos atya mellett szolgáltam káplánként egészen 2007 decemberéig, amikor újabb fordulatot vett az életem.

Hogy kerültél ide Tihanyba?

Egy év Oroszi majd két év Mariazell után Asztrik főapát úr visszahívott Magyarországra. Az volt a kérésem, hadd jöhessenek Tihanyba. Előtte több alkalommal találkoztam Richárd perjel atyával, beszéltünk esetleges jövőtelemről, a jövőről. Bizalommal jöttem és úgy érzem bizalommal és kedvesen fogadtak, befogadtak az atyák, testvérek és az apátság munkatársai.

Többen észrevették, ezért kérdezték: Miért meghajlással haladsz el az oltár előtt, és miért nem hajtasz térdet?

Ez egy ősrégi szerzetesi gyakorlat része. Régen, és a világon sok helyen ma is így fejezik ki az Úr iránti tiszteletet, hódolatot. Ez egy lehetséges gyakorlat, melyet elsősorban szerzetesi közösségekben alkalmaznak. Ehhez kapcsolódik talán a szakáll viselete is, hisz ez sem gyakori ezen a vidéken, mégis az egyházban szerte a világon, azon belül a szerzetesek-bencések körében nem szokatlan dologról van szó.

Hogy érzed magad itt Tihanyban? Sikerült-e kapcsolatokat kialakítanod itt a faluban?

Talán már nem korai azt mondani otthon és idetartozónak érzem magam. Fél év (télen) nem nagy idő, a nyár és a nyári feladatok most jönnek csak. Azt gondolom, jó néhány embert, családot ismerek már, de a java még hátra van. Idővel biztosan mindenkivel, akinek az Apátsággal valamilyen kapcsolata van, összehoz vagy a templomi együttünneplés vagy egyéb feladat.

Az iskolai hitoktatásban is részt vállalsz, két osztályt is tanítasz. Könnyű dolguk van ma a hitoktatóknak a gyerekekkel, a fiatalokkal?

Kemény mint a dió, de nem a papírhéjú. Ezzel inkább csak azt akarom mondani, hogy nem adnak a világon semmit sem ingyen. Sem a gyerek nem kapja meg a tudást csak úgy semmiből, és az oktató sem adhatja csak úgy nagyon könnyen az átadni valót. Az minden alkalommal nekem is feladatot jelent, hogyan nyissam meg a gyerekek számára a hit és a tudás kemény dióját, mely hiszem, hogy személyre szabott kincset rejt mindnyájuk részére.

Azt hiszem, a gyerekek és rajtuk keresztül az egyházközség számára is kincset jelent egy jól felkészült hitoktató, egy a gyerekek nyelvén értő pap, aki meg tudja őrizni hitüket, az egyházközséghez való hűségüket. Isten áldását kérjük további szolgálatodra, munkádra Adalbert atya!

Cs. Zsolt

Térkép és nyilvántartás készül a temetőről.

A múlt év elején kezdett el foglalkozni a képviselő testület a temető ügyével.

Többszöri beszélgetés után született meg a döntés: elkészítetjük a temető térképét és a sírhely-nyilvántartást.

Látszólag semmi nem indokolja ezt az elhatározást, a temető jó kezekben van.

Annak gondozott állapotáról helybeliek és vidékiek egyaránt elismerően nyilatkoznak.

Mindez Sörös Józsefnek köszönhető, aki lelkiismeretes, precíz munkát végez itt is. Látni kell azonban, hogy oly mértékben órá épül ez a sokrétű feladatkör, hogy az esetleges helyettesítés, vagy majdan a munkakör átadása fennakadások és színvonalasítás nélkül elképzelhetetlen lenne. Ráadásul rendelet írja elő a temetővel kapcsolatos nyilvántartásokat, és azokhoz való hozzáférés biztosítását. A tél végén kiírt pályázat során a balatonfüredi székhelyű Fókusz Geodezia Kft nyerte el a munkát, amely vállalkozás több mint két évtizede tevékenykedik ezen a területen. Nagy tapasztalattal, jó referenciákkal rendelkezik. A tihanyi temető egyházi tulajdonban van ugyan, de a helyiek vonatkozásában köztemetőként működik. Emiatt is döntött úgy az önkormányzati képviselő testület, hogy a költségek döntő hányadát átvállalja. A vállalkozó június végére ígéri a munka befejezését, ennek eredményeként egy térkép alapú, egyszerűen kezelhető, bővíthető számítógépes nyilvántartás áll majd rendelkezésünkre. A szoftver hozzáférhető lesz a református egyház, az önkormányzat és a katolikus egyházközség számára egyaránt. A temető bejáratánál elhelyezendő információs tábla pedig eligazítást nyújt a helyismerettel nem rendelkezők számára is.

Bakos Péter

Kendő

Gondtál már arra, hogy naponta mi mindennel ajándékoz meg az Isten annak ellenére, hogy esetleg nem is törekszel kapcsolatban lenni Vele? Van egy kísérlet, próbáld ki! Egymás mellé teszel két vizes poharat. Az egyik üres, a másik tele van vízzel. Ha egy textilkendő 2 végét beleengeded a poharakba, lassanként az üres pohárba is kerül a vízből.

Mi, üres poharak, akik Isten szeretetéből feltöltődésre vágyunk, sokszor észre sem vesszük, hogy csordogál felénk a kegyelem. A kendő a kapocs, ami lehet ima, csend, egy személy, madárcsicsergés, bármi. Nyitott szív kell hozzá, hogy meglásd: életed poharát kegyelemmel is töltheted.

BöbeSanyi

Mester az apátság konyháján

Igen, ezt is megértük, melyet talán alapítása óta nem mondhat el magáról a Tihanyi Bencés Apátság. Mesterszakács főz szerzetesekre, munkatársakra, vendégekre. Kántás József, alias Josi, ez év márciusában elvégezve az öt hónapos tanfolyamot, sikeres mesterszakácsi vizsgát tett. Egy közös ünnepségen, családi hangulatban gratuláltak neki a monostor lakói és a munkatársak. Josi megható szavakkal köszönte meg a sok segítséget, támogatást Richárd atyának, a konyhán dolgozóknak, családjának, és mindenkinek, aki közreműködött abban, hogy célja megvalósuljon: mesterszakácsi képesítést szerezzen!

Egyházközségünk nevében szívből gratulálunk, bízunk benne, hogy szaktudását a jövőben is olyan mesteri módon alkalmazza, ahogy eddig is élvezhettük,

tapasztalhattuk szakácművészetét.

Cs. Zsolt

Ahol megelevenedik az Evangélium

Évente kétszer, Adventben és Nagyböjtnél rendhagyó szentmiséken, úgymond diák miséken vehetnek részt az elsőáldozásban már részesült hittanosok, Maurus atya jóvoltából. Hogy miért rendhagyók ezek a szentmisék? Mert mindig valami különlegességet kapnak a gyermekek a szokványos liturgián túl. Áldozhattak itt már az apátság konyháján frissen sült és Maurus atya által megszentelt kovásztalan kenyérral. Volt itt már tánc, amellyel az Evangéliumot jelenítették meg a tanulók, vagy éppen Jézus szenvedésének főbb állomásait mutatták be nagy átéléssel, lezárva a feltámadásba vetett hittel! Az élményeken kívül a szentmisék végén kis ajándékkal, szentképpel teszi emlékezetessé Maurus atya ezeket az Isteniszteleteket, bízva abban, hogy lelki útravalóul is szolgálnak majd ezek a tárgyak.

Látva a sok érdeklődő, figyelő gyermekarcot, biztos vagyok abban, hogy sokkal jobban megérinti szívüket, lelküket ez a fajta diák miséken tapasztalt hangulat.

Szép és hasznos lenne ifjúságunk számára, ha évente többször is ismerkedhetnének ilyen módon hitünkkel, az Evangéliummal, a liturgiával.

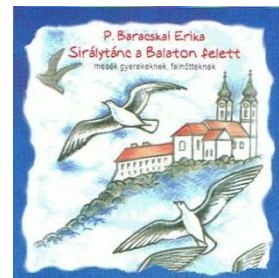
Cs. Zsolt

Ajánló

Megjelent kedves munkatársunk, P. Baracskai Erika: Sirálytánc a Balaton felett című mesekönyvének CD változata, amolyan hangos könyv formában.

Szívből ajánlom mindenkinek akár húsvéti ajándékként, akár saját hallgatásra egyaránt.

A lemez megvásárolható az Apátság kegytárgy üzleteiben!

Minden kedves olvasónknak a Feltámadás hitével és örömeivel eltöltött,
Áldott Húsvéti Ünnepeket Kívánunk!

Programok 2011. II. negyedév

Pünkösdi áhitat: június 4. 17.00

Tetőtéri esték (mindig pénteken 18.00)

Május 20. 18.00

Bózsöny Ferenc rádióbemondó

Egy rádiós naplójából

Június 17. 18.00

Korzenszky Richárd OSB

Egyházközségünk főbb eseményei:

Május 15. 10.00

Elsőáldozás

Május 22. 10.00

Bérmálás

† Halottaink:

Kovács Mária élt: 88 évét
Sörös Lajos élt: 83 évét

A Tihanyi Római
Katolikus
Egyházközség
időszaki lapja

A kiadásért felelős:
Dr. Korzenszky Richárd
Szerkesztik:
Bartus Sándor
Csizmazia Zsolt
Cs.Török Hanna

Tihanyi Bencés Apátság

A nagyheti szertartások rendje:**Nagycsütörtök**

19.30 – Szentmise az Utolsó Vacsora emlékére

Nagypéntek

15.00 – Keresztúti ájtatosság
a Boldog IV. Károly Kálváriánál
18.00 – Urunk halálának emlékezete

Nagyszombat – Húsvétéjszaka

19.30 – A Feltámadás liturgiája

Húsvétvasárnap

7.30 – Szentmise
10.00 – Ünnepi szentmise
19.30 – Szentmise
**Húsvétól kezdődően
vasárnap és ünnepnapokon
7.30-kor, 10 órakor és 19.30-kor
kezdődnek a szentmisék.**